

taat.

Met maar liefst 12 personen hebben we de klus van 09.00 tot 12.30 uur geklaard. Het was voortreffelijk weer en geen vuiltje aan de lucht (wel op de grond). Van tevoren had ik aan de vogelteller van het betreffende deel van de Beningerslikken, Dick Zwart, gevraagd hoe ik het gebied het beste in kon gaan. Dick liet weten: "Hek over en dan schuin naar rechts, zodat je rechts van de brede sloot uitkomt." Ja, ja... afijn, eenmaal in het gebied aangekomen heb ik zijn instructies opgevolgd, maar duidelijk niet goed genoeg, want ik kwam links van de sloot uit en dus verkeerd. We hebben van de nood een deugd gemaakt en eerst dat deel van het gebied opgeruimd. Dit leverde zoals verwacht weinig op, nog geen zak vol. Twee jaar terug was hier namelijk al schoon schip gemaakt.

Nadat we ons de koffie met koek van Theo, een heerlijk uit de kluiten gewassen soort van boternotenkoek van Nel en ontbijtkoek lekker hadden laten smaken, zijn we direct doorgelopen naar de andere kant van de sloot. Hier viel met het ruimen meer eer te behalen. Er werd weer een grote verscheidenheid aan afval gevonden. Hierbij voerde plastic wel de boventoon. Plastic flessen, doppen, bakjes, vleeswarenschaaltjes, et cetera. Plastic folie van land- en tuinbouw en plasticzakken. Daarnaast viel er ook veel tempex in allerlei vormen te vinden. Helaas troffen we ook schuim aan dat mogelijk van koelkasten of zo afkomstig was. Ook dit keer werden er stootboeien en resten nylontouw aangetroffen. Sommige voorwerpen kunnen gemakkelijk losraken van een schip, maar het blijft verbazingwekkend dat we elke keer weer veel producten vinden als glazen flessen en glazen potten. In een van deze potten zat zelfs een restje chocoladepasta. Nog een greep uit de zak: aanstekers, (tennis-)ballen, stukken kleding, schoeisel, bezem, peddel, velg met band, jerrycans et cetera.

Gelukkig zijn er elk jaar weer vrijwilligers die de handen uit de mouwen willen steken om andermans vuil op te ruimen, zodat de natuur vuilnisbeltachtige taferelen bespaard blijft. Nadat we nog even gauw een bak koffie met koekrestanten achterover hadden geslagen, hebben we alle vuil bij elkaar geraapt en naar een centraal punt gebracht. Natuurmonumenten is op de hoogte gebracht en heeft het vuil de week erop afgehaald en verantwoord verwijderd.

Natuurlijk zijn er door de vogelaars onder de vuilruimers nog vogelwaarnemingen gedaan. Zo viel het op dat er al 5 Cetti's zangers van zich lieten horen en hebben we op drie verschillende plekken baardmannetjes gehoord. Verder zijn er onder andere nog twee rietgorzen, een grote zilverreiger en een buizerd, een torenvalk en een blauwe kiekendief ♀ waargenomen.

Alle ruimers weer bedankt voor de tomeloze inzet!

Uilen op Voorne -Putten **door Adrie van der Heiden**

Eind 2010 is de uilenwerkgroep opgericht met als doel het aantal kerkuilen op Voorne-Putten toe te laten nemen. Er waren toen nog maar twee broedgevallen in onze regio bekend. Allebei op Putten. Niet erg veel dus en we hoopten dat, door nestkasten te plaatsen in daarvoor geschikte schuren (met vliegopening), dit aantal flink omhoog zou gaan. Door eventuele jongen te gaan ringen, konden we dan gelijk meer inzicht in het leven van deze prachtige dieren krijgen.

In 2011 zijn er al 43 nestkasten geplaatst. Dit zorgde voor 2 broedgevallen met ieder 3 jongen in Simonshaven en Tinte. Eén van de jonge kerkuilen in Tinte is helaas gestorven. Al met al toch een goed resultaat voor ons eerste seizoen. Er is daarom besloten de steenuilen op Voorne-Putten ook te helpen met nestkasten. Ook zijn we van plan de bos- en ransuilen meer aandacht en hulp te geven.

In 2012 hingen er al 59 nestkasten voor kerkuilen, hadden we een topjaar met 7 broedsels en

Steenuil

werden er in totaal 15 jonge kerkuilen uitgebroed. Hiervan hebben we er 12 kunnen ringen. Een succes waar we als werkgroep stilletjes op gehoopt hadden, maar zeker niet verwacht hadden. Ook voor de resterende 5 paartjes steenuiltjes zijn nestkasten opgehangen. Er is zeker 1 succesvol broedgeval geweest. Aan de bos- en ransuilen zijn we dit jaar nog niet toegekomen.

In 2013 bereikten we het aantal van 69 opgehangen nestkasten, verdeeld over het gehele eiland. Als experiment is er dit jaar bij een volkstuintencomplex een buitennestkast geplaatst. Helaas bleef door het natte voorjaar het aantal broedgevallen erg laag. Door de nattigheid waren er weinig muizen en dan wordt er door de kerkuilen niet gebroed. Aan het eind van het jaar herstelde de muizenstand zich gelukkig en werd er door verschillende uilenparen toch nog gebroed. Zodoende waren er in oktober in 2 nestkasten nog jonge kerkuilen.

Jammer genoeg hebben we dit jaar maar 4 jongen kunnen ringen. Zo ging 2013 de boeken in als een erg mager jaar!

In 2014 ging het heel goed en hadden we zelfs een paar 2e broedsels. In totaal werden er maar liefst 38 jonge uilskuikens geringd. Echt een topjaar dus! Het aantal geplaatste nestkasten steeg naar 75.

In 2015 ging het helaas weer iets minder en sloten we het jaar af met 7 broedgevallen en 22 geringde jongen. Er waren echter ook nog 5 broedparen die niet in een nestkast gebroed hebben en waarvan we de jongen dus niet hebben kunnen ringen. Ook dit jaar begon het broedseizoen laat. Pas begin juni vonden we de eerste eieren. Maar op 2 plekken werd zelfs voor de 2e keer gebroed. Helaas bleek bij controle van een kast met 3 jongen en 2 eieren de nestkast helemaal leeg. Geroofd door mens of dier! Wie zal het zeggen, maar balen was het wel. Dit jaar zijn er 4 nieuwe kasten geplaatst, wat het totaal op 80 brengt. De nestkasten hangen in Abbenbroek, Geervliet, Zuidland, Oudenhorn, Simonshaven, Biert, Rockanje, Oostvoorne, Hellevoetsluis, Vierpolders, Tinte, Brielle, Zwartewaal en Rozenburg. De opgehangen kasten bevinden zich allemaal in schuren met vliegopening. De in oktober 2013 opgehangen buiten-

nestkast bleek dit jaar bewoond te zijn. Bij controle vonden we namelijk braakballen, die onder leiding van Jan Alewijn Dijkhuizen gepluisd konden worden. Nu maar hopen dat er volgend jaar ook eieren gelegd worden. Afgelopen jaar zijn op 24 plaatsen braakballen van kerkuilen geraapt. Dus al broeden ze niet overal, er zijn toch al veel plekken die door kerkuilen benut worden. Dit levert vervolgens een enorme hoeveelheid gegevens op over de muizen op het eiland.

In Biert hebben we dit jaar voor de 5e keer een stel jonge kerkuilen geringd. De eigenaar van de boerderij ontving uit handen van onze ringer Adrie van der Heiden een oorkonde. Op deze plek zijn ook de eerste kerkuilen van Voorne-Putten geringd. De oorkonde was dus meer dan verdiend.

Met de steenuilen gaat het echter heel slecht. Onbekend is of ze dit jaar gebroed hebben. De waarnemingen, die we doen of doorvliegen betreffen altijd single uiltjes en nooit paartjes. Toch hopen we maar dat de steenuiltjes in onze regio paartjes gaan vormen en gebruik gaan maken van de door ons in bomen opgehangen nestkasten. Voor de ransuilen is er dit jaar een kunstnest in een boom geplaatst, dat gelijk in gebruik is genomen. Van de in onze regio wonende andere uil, de bosuil, is niet veel bekend.

Er broedt een paartje in het duingebied en rondom de Beerenplaat. Ook in Spijkenisse heeft een aantal maal een bosuilenpaar gebroed, maar dit jaar jammer genoeg niet. Ook hier ligt een uitdaging voor ons klaar.

Heeft u een uil in uw schuur of ziet u ergens uilen zitten of vliegen neem dan contact op met Adrie van der Heiden, a.vander.heiden@hetnet.nl of Sjaak Lobs, slobs@upcmail.nl.

Winterroofvogeltelling Voorne-Putten 2016

door Hans op den Dries

Al vanaf de winter 1997/1998 worden op Voorne-Putten de winterroofvogels geteld. Daarmee is dit de negentiende achtereenvolgende telling geweest. We hebben de telling in het weekend van 9 en 10 januari 2016 uitgevoerd. Enkele zekere extra waarnemingen in de omliggende dagen zijn nog toegevoegd. Dit waren waarnemingen die spontaan door verschillende tellers werden gemeld, waarvan men eigenlijk wel wist dat ze aanwezig zouden moeten zijn en die in het weekend niet werden gezien. Aangezien ik dit altijd al heb gedaan, is het vanzelfsprekend dat ik deze waarnemingen ook nu heb bijgevoegd. Natuurlijk moet dan wel goed worden opgelet dat er geen dubbeltellingen genoteerd worden. Ook nu hebben bijna alle leden van de vogelwerkgroep en enkele andere KNNV-leden deelgenomen aan deze activiteit.

Er stond een koude zuidenwind, kracht 3-4, maar deze was zeker niet zo sterk als vorig jaar. De temperatuur was met 6-8 °C te warm voor de tijd van het jaar, maar dit soort schommelende weersbeelden zijn niets nieuws. Al sinds jaar en dag varieert het weer, wat eigenlijk ook wel zijn charmes heeft, want daardoor is het nooit hetzelfde. Dit weerbeeld zorgde er uiteindelijk voor dat het aantal zichtwaarnemingen hoog was. Vooral de buizerd sprong er met 213 exemplaren weer met kop en schouders bovenuit. In totaal zijn er 302 roofvogels geteld, waardoor deze telling op de derde plaats is terechtgekomen. In 2006 zijn er 333 en in 2013 zijn er 311 roofvogels geteld.

De volgende waarnemingen sprongen dit keer in het oog:

Allereerst werd er 1 rode wouw gezien in de Wolvenpolder bij de Beerenplaat, ten oosten van Hekelingen. Het is de derde keer dat deze soort tijdens de winterroofvogeltelling (WRT) is geteld. De rode wouw is afgelopen jaar als broedvogel van Nederland genoteerd en daarmee is de kans op een waarneming in de winter toegenomen. Anders dan afgelopen jaar waren de kiekendieven ruim vertegenwoordigd. Van de blauwe kiekendief zijn er 8 exemplaren geteld en van de bruine kiekendief zijn er 6 geteld. Zoals wij gewend zijn bij de blauwe kiekendief is de verhouding man vrouw weer ongelijk. Er zijn verspreid over het telgebied 7 vrouwtjes en slechts 1 mannetje geteld. Bij de bruine kiekendief was de verhouding evenzo ongelijk, namelijk 5 vrouwtjes en 1 mannetje.